

Hallituksen iltakoulu 21.11.2007

**YLIOPISTOJEN TALOUDELLISEN
JA HALLINNOLLISEN ASEMAN
UUDISTAMINEN JA
INNOVAATIOYLIOPISTON
PERUSTAMINEN**

Yliopistouudistuksen tarve

1. Yliopistojen merkitys talouden ja hyvinvoinnin kasvulle on noussut uudenlaiseen asemaan.
2. Tavoitteena on kehittää Suomesta maailman paras innovaatiojärjestelmä.

-
3. Suomalaiset yliopistot joutuvat kilpailemaan rahoituksesta ja lahjakkuuksista kansainvälisillä markkinoilla.
 4. Suomalaisten yliopistojen toimintaedellytykset eivät ole samalla tasolla edistyneimpien maiden yliopistojen kanssa.
 5. Näissä maissa yliopistoja ei kehitetä osana valtionhallintoa vaan yliopistojen oman toiminnan edistämisen näkökulmasta.
 6. Taustalla on useiden vuosien selvitys- ja valmistelutyö.

Hallituksen linjaukset yliopistolaitoksen uudistamiseksi

1. *Yliopistojen oikeudellinen asema uudistetaan*

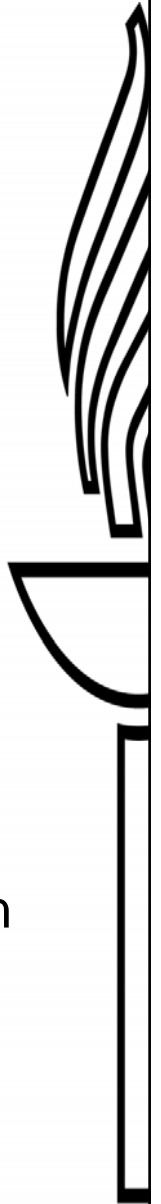
- julkisoikeudellinen laitos tai säätiö
- OPM:n ohjaus, rahoitusmekanismi, rakenteellinen kehittäminen ja arviointi kehittämisen keskeisiä keinoja

2. *Henkilöstön palvelussuhde uudistetaan ja henkilöstön asema muutosvaiheessa turvataan.*

- virkasuhde muuttuu työsopimussuhteeksi
- neuvotteluoikeus siirtyy valtion työmarkkinalaitokselta yliopistoille
- eläkejärjestelmä muuttuu, mutta edut turvataan

3. *Yliopistojen perusrahoituksen pitkäjännitteisyys turvataan*

- yliopistolaissa määritellään valtion rahoituksen mitoitus ja rahoitusperusteet
- laissa turvataan vähintään kustannustason muutos rahoitukseen
- verotuksellisen aseman muutos otetaan huomioon rahoituksen mitoituksessa.

4. Yliopistojen hallinto- ja

johtamisjärjestelmä uudistetaan

- lisääntyvä toimivalta ja talousvastuu edellyttää yliopistojen toiminnan tehostamista
- rehtorin toimivaltaa vahvistetaan
- yliopiston hallitus valitsee rehtorin
- perustuslain mukaisesti julkisoikeudellisena laitoksena toimivan yliopiston hallituksen jäsenet valitaan yliopiston sisäisellä valintamenettelyllä
- ulkopuolisten jäsenten lukumäärää lisätään hallituksessa.
- hallituksen vastuu strategisessa päätöksenteossa ja taloudenhoidossa kasvaa
- opetusta ja tutkimusta koskeva päätöksenteko akateemisen itsehallinnon mukaisesti

5. Pääomittamisella vahvistetaan yliopistojen taloudellista itsenäisyyttä

- pääomittaminen tapahtuu valtion omaisuudella
- muutosvaiheessa pääomitetaan kaikkia yliopistoja riittävästi, jotta niiden maksukyky, vakavaraisuus ja luottokelpoisuus turvataan ja tosiasiallinen taloudellinen itsenäisyys vahvistuu
- maksukykyä turvataan riittävällä käyttöpääomalla ja valtion rahoituksen etupainotteisella jaksottamisella
- varainhoitovuodelle 2010 siirtyvät määrärahat kohdennetaan käyttöpääomaksi
- muodostetaan yksi tai useampia valtion ja yliopistojen yhdessä omistamia kiinteistöyhtiöitä

6. Innovaatioyliopisto toteutetaan

- opetusministeriö saa valtuuden neuvotella innovaatioyliopiston säädekirjasta ja säätiölle laadittavista säännöistä
- valtio ja elinkeinoelämä sitoutuvat säätiövarallisuuden muodostamiseen
- valtioneuvosto päättää tulevassa kehyspäätöksessään innovaatioyliopiston rahoitustason nostamisesta vuoteen 2012 mennessä niin, että muiden yliopistojen rahoitusta ei heikennetä

